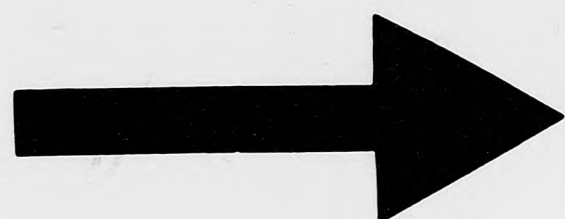

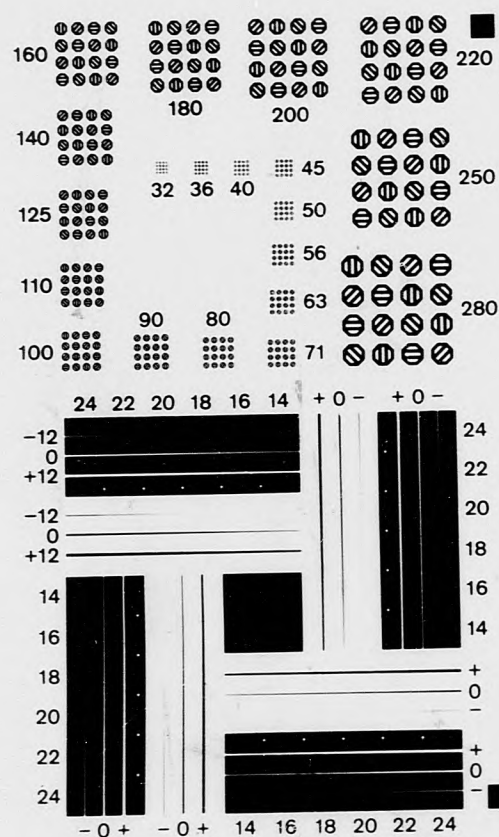
OSZK.

1996.

1:10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI BUDAPEST, HONGRIE

FM3/9956

1983: APRILIS

30

A MIKROFILMEZÉSŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. KÜLFÖLDI HÍREK

1983. (évf.nélk.) jan.1.-dec.31.

Hiány: jan.18.: 37-38.old; febr.2.:3.old.,13.old.,
3.:5.old., 4.:13.old.,5.:28.old.,márc.1.:5-16.old.,
15.:33.old.,19.:11-16.old.,21.:17.old.,26.:41.old.,
29.:67.old.,ápr.2.:37.old.,9.:43.old.,10.:17.old.,
20.: 7.old., máj.13.: 3.old.,27.3.old.,27.: 53.old.,
jun.1.: 33.old., 1.:39.old.,10.:55.old.,11.:29.old.,
jul.29.: 17-18.lap.,szept.1.:43.lap.,16.:15.lap.,
20.:5.lap., okt.25.:51.lap.,dec.19.: 25.lap.

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/K

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 30.

kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

olasz kereszténydemokraták

róma, 1983. április 29. /taszsz/ - a legnagyobb olasz polgári párt, a kereszténydemokrata párt hosszú időn át óriási pénzüsségeket kapott az ugynevezett olajbotrányban közreműködő csempészekről.

mint a botrányban szerepelt bünszövetkezet egyik vezetője a bírósági kihallgatáson a minap elismerte, a csempészfőnökök rendszeresen több milliós összegeket juttattak a kereszténydemokraták pártkasszájába. a római sajtó által szellőztetett adatokból kitűnik, hogy az „olajszélhámosok”, úgy szervezték meg az olaj szállítását az appenini-félszigetre, hogy nem fizették ki az egyébként ilyenkor kötelező adót, és ezzel mintegy 2,5 milliárd lírával károsították meg az államkasszát.

a vallomást ezután kénytelen volt megerősíteni a kereszténydemokrata párt kancellári hivatalának egyik volt vezetője, nicola rana is. elismerte, hogy a hetvenes évek közepén-végén - azután, hogy törvényt hoztak, amely tiltja, hogy olaszországban magánjellegű pénzügyi támogatást adjanak politikai pártoknak - az „olajbotrány”, főszereplői rendszeresen juttattak pénzügyi adományokat a kereszténydemokratáknak.

ps már

06.08 300483 1156

ly 826

kül

- 2 -

1983.04.30.

sk0002 4 230 mtik1004

magyar vonatkozású hírek finnországból

helsinki, 1983. április 30. /mti/ - a magyar fotóművészet története - 1851-1981 címmel fotókiállítás nyílt helsinki. a finn-magyar kulturális együttműködési munkaterv keretében megrendezett kiállítást jaakko numminen oktatási államtitkár nyitotta meg. a kiállítás május végéig lesz nyitva helsinki, ezt követően lappeenranta közönsége is megtekintheti a műcsarnokban tavaly rendezett kiállítás anyagából válogatott mintegy 300 fotót.

x x x

magyarország kulturális értékeinek folyamatos finnországi jelenléte érdekében kezdeményezte a helsinki kulturális és tudományos központ azt a kulturális és népművészeti termékeket, a magyar gasztronómiát, valamint idegenforgalmunkat is bemutató kiállítást, amely pénteken nyílt meg helsinki. a finn baloldali szövetkezeti áruház-láncolat: az elanto, valamint magyar külkereskedelmi vállalatok, s az ibusz és a malév részvételével megrendezett, árusítással egybekötött magyar áruházi heteket matusek tivadar nagykövet nyitotta meg. a megnyitón fellépett a finnországi koncertköruttra helsinki-be érkezett téka népzenei együttes.

x x x

nagy sikerrel vendégszerepelt szendrey kárpert lászló finnországból. a neves gitárművész, aki meghívást kapott az országos gitárfesztivál zsűrijébe jyvaskyla városba is, egyhetes koncert- és előadókörutját a helsinki magyar intézetben adott gitárestje zárta.

gátiné/hn már

06.12 300483 1566

--

Gj 832

kül

- 3 -

1983.04.30.

sk0003 4 230 mtik1005

indiai űrhajósok

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. április 30. /mti/ - a csillagvárosban tartózkodó két indiai űrhajósjelölt megkezdte a gyakorlati felkészülést a jövő évre tervezett szovjet-indiai közös űrrepülésre. a két indiai jelölt a szovjet és az indiai sajtó képviselőinek számolt be eddigi tapasztalatairól.

rakes sarma és ravis malhotra 1982. őszén érkezett a szovjetunióba, mielőtt az előttük álló nagy feladatra kiválasztották volna őket, mindketten az indiai légierő berepülőpilótái voltak, s ugyanannál az egységnél szolgáltak bangalore-ban.

csillagvárosban, az űrhajósok kiképzőközpontjában először csak általános erőnléti edzéseket végeztek, s az orosz nyelvvel ismerkedtek. kiképzésük általános szakasza ez év márciusában kezdődött, először az űrrepüléshez szükséges elméleti ismereteket szerezték meg, elsajátították a navigáció szabályait, repülésdinamikát tanultak, megismerkedtek a szaljut-űrállomás és a szojuz-t típusú űrhajók fedélzeti rendszereivel, műszereivel. a gyakorlati felkészülés során ezek alkalmazásában szereznek jártasságot, edzéseket végeznek a szojuz-szaljut űrkomplexum makettjén.

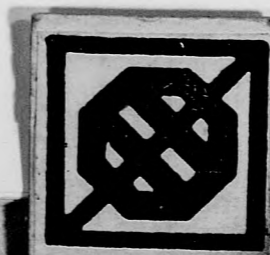
a felkészülés harmadik és egyben utolsó szakasza ez év őszén kezdődik, előbb azonban júliusban szabadságra térnek haza a jelöltek indiába. visszatértük idejére a szakemberek kijelölik a két személyzetet, amely szeptembertől az űrrepülés speciális kutatási programjával, az ennek teljesítéséhez szükséges műszerek kezelésével ismerkedik meg.

fl/jp ki

06.14 300483 1542

--

Gj 833

sk0004 4 230 mtik1006

nakaszone - asean -

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. április 30. /mti/ - „bemutatózó”, asean-körutját kezdi meg szombaton nakaszone jaszuhiro, japán miniszterelnök, aki a következő tíz napban ellátogat a délkelet-ázsiai országok szövetségének öt tagállamába. mindegyik fővárosban azt kívánja leszögezni: az e térségben is aggodalmat keltő japán katonai erőfeszítések csupán önvédelmi célokat szolgálnak, s az ország nem kíván katonai hatalommá válni. gazdasági fronton hírek szerint a jen kölcsönök jelentik a legnagyobb „ajándékot”, amit nakaszone magával visz. a fejlett ipari országnak elkönyvelt szingapurt nem számítva a japán fejlesztési segélyek 35 százaléka az asean-államokba folyik. e segélyek túlnyomó részét a kölcsönök teszik ki s a tagországok az elmúlt esztendőhöz viszonyítva idén állítólag 10-20 százalékkal többet kapnak. ezenkívül a japán kormányfő javasolni fogja a technológiai együttműködés elmélyítését is.

indonézia, thaiföld, szingapur, a fülöp-szigetek mellett az ut fő állomásának malaysia ígérkezik, mert beharangozták a „kuala lumpur-i nyilatkozatot”, amelyben a japán miniszterelnök körvonalazza majd országának jövőbeni asean-politikáját. a nyilatkozat tartalma azonban nem sok meglepetést ígér, ugyanis kiszivárgott: nakaszone hangoztatni fogja, hogy japán továbbra is békeszerető nemzet marad s az asean-országokkal való gazdasági, tudományos és műszaki, kulturális kapcsolatok elmélyítésére törekszik.

az asean az egyesült államok után japán második legnagyobb kereskedelmi partnere, tokió oda irányuló exportja, s onnan származó importja összereskedelméből 1982-ben 10,7, illetve 14,7 százalékot tett ki. mindazonáltal az asean-országok is követelik japántól piacainak fokozottabb megnyitását, s nakaszone ezen a téren bizonyos engedelményekre készül, mindenestre olyan lépésekre, amelyek elősegíthetik a japán befolyás megszilárdítását.

pl/so ha

06.16 300483 1952

-.-

g p 35

sk0005 4 230 mtik1007

zsivkov-madridi találkozó

szófia, 1983. április 30. /mti/ - bulgária pozitívan értékeli a madridi találkozón résztvevő semleges és el nem kötelezett államok állam- és kormányfőinek április 18-i közös felhívását a találkozó mielőbbi sikeres befejezésére - mutat rá todor zivkov bolgár államfő válasza, amelyet pénteken tetek közzé szófiában. a bolgár államtanács elnöke meggyőződését fejezte ki, hogy a semleges és az el nem kötelezett országok felújított tervezete a záródokumentum végleges egyeztetésének alapjául szolgálhat, bulgária kész konstruktívan hozzájárulni ehhez - hangsúlyozza todor zivkov válasza.

ék/jp ki

06.20 300483 0645

-.-

sk0006 4 230 mtik1008

május elseje világszerte

bonn, 1983. április 29. /taszsz/ - békét, és a munkához való jogot! rakéták helyett munkát! mozgósítsuk a közvéleményt a munkásosztály érdekeiért! ezekkel a jelszavakkal ünneplik május elsejét a nyugatnémet kommunisták és az ország dolgozó tömegei - hangoztatja herbert miesnek, a német kommunista párt elnökének az ünnep alkalmából közzétett nyilatkozata. a nemzetközi feszültség fokozódásáért a reagan-kormányt terheli a felelőség. a nukleáris háboru fenyegetésével szemben mérhetetlenül megnövekszik a munkásosztály felelőssége a háboru megakadályozásáért és a béke megvédéséért.

addisz abeba, 1983. április 29. /taszsz/ - közleményt adott ki május elseje alkalmából az etiópiai általános szakszervezeti szövetség. eszerint a munkásosztály nemzetközi szolidaritásának napját ebben az esztendőben az etióp dolgozók pártjának megszervezésére alakult bizottság 2. kongresszusán hozott határozatok megvalósításáért folyó harc jegyében ünneplik meg. a határozatok előírnyozzák, hogy létrehozzák az ország munkásosztályának marxista-leninista alapokon álló, haladó pártját. az ünnep előestéjén - hangsúlyozza a dokumentum - az etióp nép szolidaritását fejezi ki a világ valamennyi haladó erejével, s kinyilatkoztatja elkötelezettségét a szocializmus alapjainak lerakását célzó politika mellett.

1983.04.30.

caracas, 1983. április 29. /taszsz/ - a venezuelai kommunista párt központi bizottsága május elseje alkalmából az ország munkásosztályához intézett felhívásában a békeharcra, a közép-amerikai forradalmi erőkkel való szolidaritásra szólított fel. hangoztatja: az ország munkásosztályának meg kell védenie létérdekeit a monopóliumokkal szemben.

bogota, 1983. április 29. /taszsz/ - május elseje alkalmából közös felhívást intézett kolumbia valamennyi dolgozójához az ország két legnagyobb munkásszervezete, a kolumbiai dolgozók egyesülete és a kolumbiai dolgozók szakszervezeti szövetsége. a dokumentum arra hív fel, hogy a dolgozók tömegfelvonulásokkal foglaljanak állást a béke megvédése, alapvető jogaik - a munkához való jog és a demokratikus szabadságjogok mellett - s így fejezzék ki egységüket és szolidaritásukat a világ munkásosztályával.

tu lb már

06.30 300483 2209

--

sk0007 4 230 mtik1009

észak-európai atomfegyvermentes övezet

moszkva, 1983. április 30. /taszsz/ - az észak-európai országok lakosai atomfegyvermentes övezet létrehozásában reális lehetőséget látnak arra, hogy megszilárduljon mind európa, mind saját országaik biztonsága, amelyet az egyesült államok és a nato veszélyeztet a fegyverkezési hajszára, elsősorban nukleáris rakétái révén - írja a mezsdunarodnaja zsziny című szovjet folyóirat legújabb száma.

egyrészt az új amerikai rakéták megjelenésének veszélye és a „korlátozott atomháború”, európai hadszíntéren történő megvívásának lehetőségét hangoztató felelőtlen washingtoni elképzelések, másrészt a szovjetunió észak-európai térségre is kiterjedő békés kezdeményezései hozzájárultak ahhoz, hogy az észak-európai országok közvéleményének és politikusaiknak nézete 1980-81-ben gyökeresen megváltozzon az észak-európai atomfegyvermentes övezetről.

a szovjet folyóirat hangsúlyozza: a hivatalos körök véleményének megváltozása azzal magyarázható, hogy az amerikai nukleáris rakéták lehetséges nyugat-európai telepítésének tudatában felismerik a nato nukleáris stratégiájának veszélyességét.

hg lb már
06.46 300483 1154

--

Gj 845
11

1983.04.30.

sk0008 4 230 mtik1010

usa - püspökök

washington, 1983. április 30./mti/ - jövő kedden szavaz az amerikai katolikus püspöki kar arról a pásztorlevél-tervezetről, amelyet a háború és béke létfontosságú problémáiról dolgozott ki egy külön e célra alakított bizottságuk.

a pásztorlevél, amennyiben a mostani - harmadik - tervezet elfogadásával hatályba lép, ötven millió amerikai katolikus hívő számára szolgál majd irányelvként a háború és béke, a fegyverkezési hajszára és más biztonsági kérdések megítélésében. jelenlegi változatában a pásztorlevél nemcsak a nukleáris fegyverek befagyasztását követeli, hanem állást foglal a nukleáris első csapás ellen is, jöhetnek az a nato hivatalos stratégiai irányelveinek része.

br/jp már

06.50 300483 0732

--

sk0009 4 230 mtik1011

teller

washington, 1983. április 30. /mti/ - a fehér ház pénteken vizsgálatot rendelt el annak megállapítása végett, igaz-e, hogy edward teller, az ismert atomfizikus, az elnök egyik nemhivatalos tanácsadója jogtalan haszonhoz jutott az általa előterjesztett, s a kormányzat által végülis jóváhagyott kozmikus rakétaelhárító rendszer tervével.

a vád arról szól, hogy teller 40 ezer részvényrel rendelkezik egy lézer-kezeléssel foglalkozó cégnél, amely feltétlenül részt vesz majd a reagan-féle „csillagok háborúja”, tervezet végrehajtásában.

teller - 800 ezer dollár értékű részvény birtokában - a legnagyobb híve és propagandistája volt a kozmikus védelmi programnak, amelyet az elnök március 21-én terjesztett elő.

a fehér ház szerint a március 21-i beszéd előkészítésében tellernek nem volt része, de az amerikai hivatalos szóvivők elismerték, hogy előzőleg több megbeszélést folytatott george

Gj 847
11

kül

- 8 -

1983.04.30.

keyworth elnöki tudományos főtanácsadóval és reagannal is. keyworth a maga részéről „rutinjellegűnek” minősítette „a hidrogénbomba atyjaként”, világszerte ismertté vált magyar származású amerikai tudós ellen indított vizsgálatot.

br/jp már

06.54 300483 1181

-. -

sk0010 4 230 mtik1012

dubberstein

washington, 1983. április 30. /mti/ - holtan találták lakásán pénteken waldo dubbersteint, a cia és a katonai hírszerzés nyugdíjas szakértőjét, akinek ezen a napon kellett volna bíróság elé állnia, mert állítólag államtitkokat adott el pénzért Libiának egy wilson nevű volt cia-ügynökön keresztül.

a 75 esztendőes dubbersteint washingtoni lakásának egyik alagsori helyiségében találták meg. a rendőrség csaknem bizonyosra veszi, hogy öngyilkosságot követett el, fűbelőtte magát. bucsulevele szerint nem tudta elviselni az igazságtalan vádat, amely szerint 1977 és 1980 között 32 ezer dollárért a közel-keleti katonai erőviszonyokra vonatkozó titkos értesítéseket adott el wilsonnak.

br/jp már

07.03 300483 0733

-. -

G. 849

kül

- 9 -

1983.04.30.

sk0011 4 230 mtik1013

reagan - tower

washington, 1983. április 30. /mti/ - a texasi houstonban mondott beszédében reagan amerikai elnök pénteken újra védelmébe vette katonai költségvetését, s annak legfontosabb kongresszusi támogatóját - john tower texasi szenátort, a szenátus hadügyi bizottságának elnökét.

reagan azzal a céllal utazott texasba, hogy a 22 éve hivatalában levő republikánus szenátor számára egy kis reklámot csináljon a közelgő újraválasztási kampány előtt. a hadügyi bizottság elnöki székében kérlelhetetlen „szuperhéjaként”, megismert tower szenátor népszerűsége szűkebb hazájában rohamosan csökkent az utóbbi két évben.

az elnök a hadiköltségvetést védelmezve kijelentette, nem fogja megengedni, hogy „kommunista diktatura uralkodjék katonailag a földön”.

reagan elfogult, természetesen kedvező értékelést adott kormánya gazdaságpolitikájának eredményeiről.

br/jp már

07.27 300483 0910

-. -

sk0012 4 230 mtik1014

nakaszone-asean - előzetes - 2.

tokió, 1983. április 30. /mti/ - szombaton elindult tiznapos asean-körutjára nakaszone jaszuhiro japán miniszterelnök. utjára elkísérte abe sintaro külügyminiszter is.

pl/th már

07.31 300483 0231

-. -

G. 852

1983.04.30.

sk0013 4 230 mtik1015

olasz kormányválság

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. április 30. /mti/ - az olasz kormány lemondásának bejelentését követően, sandro pertini köztársasági elnök szombaton reggel megkezdte konzultációit a válság megoldására.

először két elődjét, giuseppe saragatot és giovanni leonet fogadta, majd a parlament két házának elnökével, nilde iottival, illetve tommaso morlinoval tárgyalt. eután a pártok képviselői következnek.

pertini vasárnap délben be akarja fejezni a konzultációsorozatot. sajtóközlések szerint az elnök már a hét elején bejelenti a parlament feloszlatását, és kitűzi a választások időpontját. valószínű, hogy a községtanácsi választással együtt, június 26-án szőlítják urnák elé a szavazópolgárokat.

az előrehozott választás 290 milliárd lira különkiadással terheli meg az állami költségvetést.

az okp keddre vezetőségi ülést hívott össze, május második hetében pedig a központi bizottság tanácskozik majd.

a jövő hét körvonalazhatja az esetleges kormányzövetséget, a koalíciós formulát, vagy legalábbis az erre utaló szándékokat.

kir/th már

07.50 300483 1138

--

g. 853
855

1983.04.30.

sk0014 4 230 mtik1016

chicago - polgármester

chicago, 1983. április 30. /ap/reuter/ - pénteken beiktatták tisztségébe chicago első fekete bőrű polgármesterét, a demokratapárti harold washingtont. az új polgármestert április 12-én választották meg heves faji előítéletek felhangjától kísért, a város fekete és fehér népességét megosztó választási kampány után. washington a szavazatok 52 százalékát kapta, míg a fehér köztársaságpárti ellenjelölt 48 százalékot szerzett.

a második legnépesebb amerikai nagyváros sorrendben 42. polgármestere a hivatali eskü letétele után elhangzott beszédében szigorú intézkedéseket helyezett kilátásba chicago zilált pénzügyi helyzetének helyreállítására.

a városnak az idén 150 millió dolláros költségvetési hiánnyal kell számolnia. az új polgármester azt mondta, hogy a fenyegető pénzügyi válság chicago legnagyobb megpróbáltatása az 1871-es nagy tüzvész óta. a nehézségeken a többi között a korrupció felszámolásával és a városi közalkalmazottak számának csökkentésével szeretne enyhíteni.

a 61 éves politikus, volt kongresszusi képviselő ígéretet tett a szegény negyedek gondjainak enyhítésére.

to már
07.57 300483 1156

--

sk0015 4 230 mtik1017

spanyol külpolitika

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. április 30. /mti/ - népszavazás a nato-tagságról, együttműködés a nyugati világgal, új típusú kapcsolat az usa-val, normális viszony a szocialista országokkal, a nemzetközi enyhülés támogatása - ezekben jelölte meg a spanyol külpolitika fő irányait sajtónyilatkozatában fernando moran külügyminiszter.

a spanyol-amerikai kapcsolatokról kifejtette azt a meggyőződését, hogy „a nato katonai szervezetén kívül maradva is lehet a két ország nemzeti érdekeit figyelembe vevő együttműködést folytatni,,.

g. 858
855

1983.04.30.

moran közölte, hogy spanyolország kezdeményező lépéseket tesz majd a madridi erópai biztonsági és együttműködési találkozón, hogy „megmentse,, a konferenciát.

bejelentette, hogy május végén a szovjetunióba utazik. moszkvában nemzetközi kérdésekről és a kétoldalu gazdasági, kereskedelmi kulturális együttműködés időszerű kérdéseiről tárgyal.

a spanyol jobboldal nyomban a sajtóértekezlet után élesen támadta külügyminisztert azért, hogy - ugymond - figyelmen kívül hagyta az ország nato-elkötelezettségét és véleménye megingathatja a szövetségesek bizalmát.

ky/jp már

08.23 300483 1195

--

sk0016 4 230 mtik1018

usa - szovjetunió

moszkva, 1983. április 30. /mti/ - az amerikai hatóságok nem adták meg a beutazási engedélyt annak a szovjet ifjusági küldöttségnek, amely az egyesült államok kommunista ifjusági szervezetének alapító kongresszusára kapott meghívást.

az esetről szombaton hírt adó komszomolszakaja pravda megállapította, hogy az amerikai hatóságoknak ez a lépése akadályozza a két ország ifjusága közötti kapcsolatok fejlődését, ami nem felel meg sem a szovjet és az amerikai nép, sem a két ország ifjusága érdekeinek.

kr már

08.25 300483 0555

--

y 8⁵⁹
10⁷⁰

1983.04.30.

sk0017 4 230 mtik1019

szovjet - venezuelai közlemény

moszkva, 1983. április 30. /mti/ - a szovjetunió és venezuela elégedett, hogy baráti kapcsolataik eredményesen fejlődnek. ezt a megállapítást a jose alberto zambrano velazco venezuelai külügyminiszter április 24. és 30. közötti szovjetunióbeli hivatalos látogatásáról szombaton kiadott közös közlemény hangoztatja.

andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a miniszterelnök első helyettese, külügyminiszter, valamint jose alberto zambrano velazco tárgyalásain mindkét fél kifejezésre juttatta az együttműködés továbbfejlesztésére irányuló szándékát az egyenlőség, a szuverenitás tiszteletbentartása s a be nem avatkozás elvei alapján.

a felek aggodalmuknak adtak hangot a nemzetközi helyzet s a világ egyes térségei feszültségének fokozódása miatt s hangsúlyozták, hogy sürgősen intézkedéseket kell hozni a fegyverzetek, különösen pedig a nukleáris fegyverek korlátozása és csökkentése érdekében.

komoly aggodalmat okoz mindkét félnek a feszültség fokozódása közép-amerikában s a karibi térségében - hangsúlyozza a közös közlemény, s rámutat: a térség békéjének és biztonságának megszilárdításához úgy lehet eljutni, ha tiszteletben tartják minden egyes nép jogát arra, hogy önállóan, külső beavatkozás nélkül döntsön saját sorsáról.

a venezuelai vendég tájékoztatta a szovjet felet azokról az erőfeszítésekről, amelyet országa columbiával, mexikóval és panamával közösen tesz közép-amerikában a konfliktusok megoldása érdekében.

hivatalos megbeszélései befejeztével alberto zambrano - akinek személyében első ízben tett venezuelai külügyminiszter látogatást a szovjetunióban - rövid utazást tett leningrádba és kijevbe, végezetül pedig venezuelai látogatásra szóló meghívást adott át andrej gromikonak, aki azt elfogadta.

hj/th már
08.39 300483 1807

--

y 902
10⁷¹

1983.04.30.

sk0018 4 230 mtik1020

frelimo-párt kongresszusa

maputo, 1983. április 30. /aim/ - a mozambiki frelimo-párt iv. kongresszusa szombaton délelőtti külpolitikai határozatok elfogadásával folytatta munkáját - jelentette az aim mozambiki hírügynökség.

a felszabadító harcokkal foglalkozó határozat élesen elítéli a pretoriai rezsimek namibia megszállásáért, fajöldöző politikájáért. támogatásáról biztosítja a namibia felszabadításáért harcoló délnyugat-afrikai népi szervezetet /swapo/ és a faji megkülönböztetés felszámolásáért küzdő dél-afrikai afrikai nemzeti kongresszust /anc/.

a határozat elítéli izraelt az arab területek megszállásáért, és elismerően szól a palesztinai felszabadítási szervezet hősi harcáról.

a dokumentum támogatásáról biztosítja a chilei népet a pinochet féle rendszer elleni harcában, valamint a salvadori farabundo marti nemzeti felszabadítási frontot. a határozat támogatja a koreai ndk-nak a megosztott ország békés újraegyesítésére tett javaslatait.

a békéről és a nemzetközi együttműködésről elfogadott határozat megállapítja, hogy a béke az országok fejlődésének nélkülözhetetlen feltétele. elítéli a fegyverkezési verseny folytatására, a feszültség-övezetek létrehozására, a független államok elleni felforgatásra irányuló imperialista politikát és sikra száll az általános és teljes leszerelésért.

a kongresszus szombati záróülésén megválasztja a párt új központi bizottságát, amely ezt követő ülésén megválasztja a politikai bizottságot és a párt elnökét, aki az alkotmány értelmében a köztársaság elnöke is.

to már
08.50 300483 1574

-.-

G. 907
1000

1983.04.30.

sk0019 4 230 mtik1021

mexikó - brazilia

cancun, 1983. április 29./prensa latina/ - a közép-amerikai konfliktus békés rendezése, a palesztinai nép harcának támogatása, a malvin-szigetek hovatartozásának tárgyalásos rendezése és az amerikai államok szervezetének átszervezése mellett foglalt állást pénteken kiadott közös közleményében joao figueiredo brazil és miguel de la madrid mexikói államfő. ezt követően, háromnapos tárgyalása befejeztével a brazil elnök visszatért hazájába.

a közép-amerikai rendezés érdekében a közleményben felhívást intéztek a konfliktusban résztvevő felekhez, hogy tegyenek meg mindent a helyzet súlyosbodásának megakadályozására. kiemelték, hogy a problémák a térségben uralkodó gazdasági és társadalmi elmaradottságból erednek és cáfolták, hogy azok a kelet-nyugati konfliktus „új fejezetei”, lennének.

a közlemény - külpolitikai kérdéseken kívül - foglalkozott a két ország kapcsolataival. megállapodtak, hogy brazilia növeli mexikói kőolajvásárlásait. határozatot hoztak az egymás országaiban történő kölcsönös tőkebefektetésekről - különösen a közsükségleti cikkek gyártása, a vegyipar és a vaskohászat területén. szó volt tovább a petrolatin, a mexikó, venezuela és brazilia részvételével alapítandó latin-amerikai olajvállalatról is.

a közös közleményen kívül a két államfő aláírta - az észak-dél párbeszédet sürgető - „cancuni nyilatkozat”, -ot, valamint a kétoldalu kapcsolatok fejlesztéséről szóló emlékeztetőt.

kzs már
08.53 300483 1474

-.-

G. 907
1000

sk0020 4 230 mtik1022

rövid hírek

interkozmosz

szófia, 1983. április 30. /mti/ - tíz szocialista ország, köztük Magyarország, tudósainak részvételével pénteken szófiában befejeződött az „interkozmosz” program földi erőforráskutatási csoportjának kilencedik ülése, amelyen részt vett farkas bertalan és magyar béla. a következő évre szóló munkaterv elfogadása mellett összeállították az 1986-1990 közötti közös tudományos kutatómunka programtervezetét.

dél-vietnam - évforduló

hosiminh-város, 1983. április 30. /taszsz/ - hosiminh városban megemlékeztek a város, - a volt saigon - és a déli országrész felszabadulásának 8. évfordulójáról. a taszsz szovjet hírügynökség helyszíni tudósítása megállapítja, hogy az elmúlt közel egy évized során az országrészben megerősödött a szocialista szektor, a parasztcsaládok egynegyede a különféle típusú szövetkezetekben dolgozik.

ecuador - légiszerezcsétlenség

quayaquil, 1983. április 30. /reuter/ - péntek este az ecuadori quayaquilben a helyi légitársaság egy kétmotoros repülőgépe 94 utassal és hat főnyi személyzettel nem sokkal a felszállás után kényszerleszállásra kényszerült, s összeütközött egy másik, a kifutópálya mellett álló repülőgéppel. az első hivatalos jelentések szerint nyolcan meghaltak, többen megsebesültek.

who-jelentés

genf, 1983. április 30. /ap/ - Európában évente százezer ember követ el öngyilkosságot. az alkohol és a kábítószeres jelentős szerepet játszanak a idő előtti elhalálozásokban - állapítja meg az ensz egészségügyi világszervezetének /who/ csütörtökön genfben kiadott jelentése. a who felhívja a figyelmet arra, hogy ha az országok és a nemzetközi közösség nem tesznek hathatós lépések e téren 2000-re az európai általános egészségügyi helyzet nagymértékben romlani fog.

...ék-ts már

08.58 300483 1805

--

Gy. 907
12

sk0021 4 230 mtik1023

papandreu - egyesült államok

athén, 1983. április 30. /ap/ - andreasz papanderu görög kormányfő pénteken pozitívnak minősítette az amerikai szenátus külügyi bizottságának csütörtöki szavazását, amelyen a bizottság úgy döntött, hogy fenn kell tartani a jelenlegi egyensúlyt a görögországnak, illetve törökországnak adott amerikai katonai segély között.

a szenátusi bizottság javasolta szerint a görögországnak adandó segélyek ügyét nem szabad attól függővé tenni, hogy sikerül-e új egyezményt kötni a görögországi amerikai támaszpontokról. a bizottság 1984-re is fenntartandónak ajánlja a 7 /görögország/ a 10-hez /törökország/ arányt a két országnak juttatandó katonai felszerelések terén, mind mennyiségileg, mind minőségileg.

a szenátusi bizottság az 1983-84-es költségvetési évre 500 millió, illetve 715 millió dollár katonai segélyt javasolt görögországnak, illetve törökországnak.

hírügynökségek emlékeztetnek arra, hogy az amerikai kormány nem osztja a kongresszus nézetét a görög-török segélyarány fenntartásának szükségességéről.

sg már

09.53 300483 1084

--

sk0022 4 230 mtik1024

zambrano velazco - elutazás

moszkva, 1983. április 30. /mti/ - jose alberto zambrano velazco venezuelai külügyminiszter - aki a szovjet kormány meghívására hivatalos látogatáson járt a szovjetunióban - szombaton hazautazott moszkvából.

hj/th már

10.18 300483 0268

--

Gy. 1055
12

sk0023 4 230 mtik1025

Lenin-békedij

moszkva, 1983. április 30. /taszsz/ - mikisz theodorakisz görög zeneszerző, liber seregni uruguay-i politikus, mahmud dervis palesztin költő, és john morgan kanadai lelkipásztor kapta meg az 1980-1982. évről szóló nemzetközi lenin-békediját.

a nemzetközi lenin-békedij bizottság határozata kimondja, hogy a közéleti személyiségek, a béke megőrzéséért és megszilárdításáért vívott harcban szerzett kimagasló érdemeikért, részeseültek a kitüntetésben.

a díj odaitéléséről, a betervezett javaslatok áttekintése után, a nemzetközi lenin-békedij-bizottság április 21-i ülésén döntött.

a bizottság elnöke nyikolaj blohin akadémikus, s tagjai nemzetközileg ismert személyiségek. a bizottság tagjai között van anna seghers német író, renato guttuso olasz festő, nguyen thi binh vietnami és jozef cyrankiewicz lengyel politikus,

ts már

13.32 300483 0886

--

sk0024 4 230 mtik1026

fkp - fln

párizs, 1983. április 30. /mti/ - az algériai nemzeti felszabadítási front /fln/ meghívására április 26 és 28 között látogatást tett algériában az fkp küldöttsége georges marchais főtitkár vezetésével. a látogatás során fogadta a küldöttséget bendzsedid sadli köztársasági elnök, az fln főtitkára.

a látogatásról kiadott közlemény, amelyet szombaton a l, humanité közölt, a többi között hangsúlyozza, hogy a nemzetközi helyzetet az imperializmus agresszivitásának fokozódása jellemzi, s mindkét párt úgy véli, hogy minden békeszerető erőnek össze kell fogni az imperializmus veszélyes terveinek megállítására. mindkét párt szükségesnek tartja, hogy a földközi-tenger térsége a béke övezetévé váljék. elítéli izrael agresszív és expanzionista politikáját, támogatásukról biztosítja a palesztin és a libanoni népet, s leszögezik: a tartós közel-keleti béke csak úgy valósítható meg, ha elismerik a palesztin nép jogát saját állama megalakítására. az arab államok fezi terve alapot nyújt a probléma megoldására.

a két párt támogatja a szaharai népnek a polisarío-front vezetésével folytatott függetlenségi harcát. a szaharai népnek joga van az önrendelkezésre és függetlenségre, s ennek megvalósítására közvetlen tárgyalásokat kell kezdeni marokkó és a polisarío-front között.

ds/jp már

13.33 300483 1332

--

sk0025 4 230 mtik1027

husszein-interju

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. április 30. /mti/ - husszein jordániai király részben az egyesült államokat tette felelőssé a jasszer arafat palesztin vezetővel folytatott ammani tárgyalásainak kudarcáért. „megkíséreltem a lehetetlent, hogy közvetlen párbeszédet kezdeményezzek az egyesült államok és a palesztinai felszabadítási szervezet között, de az usa hajthatatlan maradt, - jelentette ki az an-nahar című bejruti lapnak adott interjújában, majd hozzáfűzte, hogy nem fogja megkerülni a pfsz-t, nem kapcsolódik be semmiféle közel-keleti béketárgyalásba palesztin részvétel és arab támogatás nélkül. jordánia az 1974-es rabati arab csucs határozatához tartja magát, amely a palesztin nép egyedüli törvényes képviselőjének ismerte el a pfsz-t.

husszein kifejtette, hogy ő személy szerint egy nemzetközi békekonferencia híve, de az egyesült államoknak eltökélt szándéka, hogy a saját elgondolásait érvényesíti a térségben.

a jordániai-palesztin tárgyalások megszakadásához vezető okokat elemelve a hasemita uralkodó rámutatott: washington egyrészt az 1967-es háboruban résztvevő országokat kívánja bevonni a tárgyalásokba /ami a pfsz, a palesztinok kirekesztésével egyértelmű/, másrészt elvesztette a szavahihetőségét azzal, hogy nem érte el sem a libanonba behatolt izraeli csapatok kivonását, sem ciszjordánia izraeli betelepítésének leállítását. ráadásul izrael eleve elvetette a reagan-tervet, amely jordániával társult palesztin önkormányzat létrehozását indítványozta. további akadály, hogy az amerikai béketerv figyelmen kívül hagyta a szovjetuniót. „ugy vélem, elkerülhetetlen egy szovjet-amerikai találkozó, de remélem, nem lesz túl későn, ami bennünket illet,„

sl

a kialakult helyzet sürgős arab cselekvést követel - folytatta husszein - de egy új arab csúcserkeztet alapos előkészítést, az érintett felek előzetes megállapodását teszi szükségessé. „a pfsz-szel való kapcsolataink nem szakadtak meg, vannak vegyesbizottságok, amelyek folyamatosan dolgoznak - tette hozzá. husszein közölte, hogy jelenleg nem tervez amerikai látogatást, az izraeli-libanoni csapatkivonási megállapodás előtt ilyen látogatásra nem kerül sor.

a király elmondta, bizonyos biztonsági intézkedéseket tervez a megszállt ciszjordániával kapcsolatos izraeli tervekkel szemben, annak megakadályozására, hogy izrael eltávolíthassa az ott élő arabokat.

bz/jp már

13.36 300483 2441

..-

sk0026 4 230 mtik1028

shultz-libanon

bejrut, 1983. április 30. /mti/ - a jeruzsálem és bejrut között ingázó george shultz amerikai külügyminiszter szombat délelőtt visszatért a libanoni fővárosba és tájékoztatta amin gemajel elnököt az izraeli csapatkivonási feltételekkel kapcsolatos „magyarzatokról,, - a libanoni álláspont izraeli fogadtatásáról. bár shultz szerény haladásról beszélt, hivatalos forrásból nem erősítették meg azt az értesülést, hogy a begin-kormány „hajlékonyabb magatartást,, tanúsít olyan alapvető biztonsági kérdésekben, mint a dezertőr haddad őrnagy dél-libanoni szerepe vagy izraeli-libanoni katonai vegyesjárőrök szervezése. az amerikai külügyminiszter az esti órákban újra tel-avivba repül és majd csak a jövő hét elején tér vissza bejrutba.

a libanoni kommunista párt lapja, az an-nida megtévesztőnek minősítette az „izraeli hajlékonyságról,, szóló amerikai állításokat. „ezek célja az, hogy további engedményeket csikarjanak ki libanontól,, - mutatott rá. a haladó asz-szafir arról számolt be, hogy a begin-kormány a sziriai golan-fennsík 1981-es annektálása miatt felfüggesztett amerikai-izraeli stratégiai együttműködési egyezmény felújítását követeli washingtontól a libanonból való kivonulás áraként.

ll

iszkander ahmed sziriai tájékoztatási miniszter közölte, hogy nincs döntés az amerikai külügyminiszter damaszkuszi látogatásáról, de ha sor kerül a látogatására, mi készek vagyunk a párbeszédre,,.

a damaszkuszi sajtó a szíriát fenyegető izraeli agressziós előkészületek igazolását és amerika támogatását látja abban, hogy shultz izraeli tárgyalásain minden egyéb kérdést háttérbe szorított az állítólagos szovjet és sziriai veszély. „ahelyett, hogy a libanonba behatolt izraeli csapatok kivonására törekedne, shultz szíria növekvő politikai és katonai szerepére összpontosítja figyelmét az izraelben folytatott tárgyalásain - állapítja meg a tisirin című lap. - ahelyett, hogy izraelre gyakorolna nyomást, a libanoni kormányra gyakorol nyomást alapvető engedmények kiterjesztésére véget,,.

a kelet-libanoni bekaa-völgyben folyó izraeli erődítési munkálatok, csapatösszevonások és folytatólagos hadgyakorlatok olyan méreteket öltöttek, hogy az utóbbi napokban tömegesen menekül biztonságosabb vidékekre a közeli háborútól rettegő polgári lakosság.

bz/jp már

13.45 300483 2320

..-

sk0027 4 230 mtik1029

rövid hírek

kabuli találkozó

kabul, 1983. április 30. /taszsz/ - babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkára, a forradalmi tanács elnöke fogadta az áprilisi forradalom 5. évfordulójának ünnepségein kabulban tartozkodó vietnami, kambodzsai és laoszi küldöttséget- jelentette a bakhtar hírügynökség. ugyancsak az afgán hírügynökség közli, hogy kabulban együttműködési jegyzőkönyvet írt alá az afganisztáni népi demokratikus párt és a vietnami kommunista párt között.

iraki hadifoglyok

ankara, nicosia, 1983. április 30. /ap/dpa/ - irán szombaton egyoldalú lépésként szabadonbocsátott harminckét sebesült iraki hadifoglyot - jelentette az irna hivatalos iráni hírügynökség. az irakiak repülőgépen ankarán keresztül térnek haza. a nyugati

ll

hirügynökségek megjegyzik, hogy ez az első humanitárius gesztus a csaknem három éve tartó iraki-iráni háború kezdete óta. az iraki hadifoglyok szabadonbocsátásában a nemzetközi vöröskereszt működött közre.

török politikusok

ankara, 1983. április 30. /dpa/ - a török katonai kormány szombatán közzétette azoknak a polgári politikusoknak a névsorát, akiket az elkövetkező tíz évre megfosztanak minden politikai jog gyakorlásától. a listán összesen 242 név szerepel. egy másik - 481 nevet tartalmazó - lista a feloszlatott parlament tagjait sorolja fel, őket megilleti ugyan a választásokon való aktív illetve passzív részvétel joga, de öt évre el vannak tiltva új politikai pártok alapításától. a listán feltüntetett nevek között ott van büilent ecevit volt miniszterelnök, a szociáldemokrata köztársasági néppárt vezetője, süleiman demirel, a konzervatív igazságpárt vezetője, necmeddin erbakan, a szélsőséges iszlám nemzeti jólét pártjának elnöke, s alpaslan türkes, az szélsőjobboldali nemzeti mozgalom pártjának elnöke. e két utóbbi pártot be van tiltva, a többi párt tevékenységét a katonai kormány felfüggesztette.

pn mj

15.39 300483 1932

--

sk0028 1 230 mtik1031

hanoi évforduló

hanoi, 1983. április 30. /vna/ - hanoiiban szombaton ünnepi nagygyűlést tartottak április 30., dél-vietnam felszabadulásának 8. évfordulója és május 1. alkalmából. a megemlékezésen részt vett le duan, a vietnami kp kb főtitkára, truong chinh, az államtanács elnöke, pham van dong miniszterelnök, a vkp kb pb tagjai.

ünnepi beszédében nguyen duc thuan, a vkp kb tagja, a vietnami szakszervezetek szövetségének elnöke hangsúlyozta, hogy vietnam, kambodzsa és laosz az általuk követett forradalmi irányvonal révén egyre újabb sikereket ér el. a három indokínai ország és a szovjetunió, valamint a többi szocialista ország közötti szolidaritás tovább szilárdult. emlékeztetett arra, hogy a kambodzsai helyzet megszilárdulása lehetővé teszi, hogy a vietnami önkéntesek egy részét májusban kivonják kambodzsaából.

ad

a szónok az ország népgazdasági helyzetével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy vietnam az utóbbi időben haladást ért el az élelmiszertermelésben, az állattenyésztésben és az ipari felhasználású növények termelésében. az elmúlt évben 1976. óta a legnagyobb rizstermést takarították be, s ezek az eredmények új távlatokat nyitnak az élelmezés javítása számára. nguyen duc thuan kiemelte, hogy az ipari termelés, mindenekelőtt a szövetkezeti és kisipari termelés szintjét sikerült fenntartani, sőt néhány területen fokozni is.

sr mj

16.30 300483 1381

--

sk0029 4 230 mtik1032

el nem kötelezettek - andropov-válasz

moszkva, 1983. április 30. /mti/ - jurij andropov, az szkp kb főtitkára válaszolt hat európai semleges és el nem kötelezett ország vezetőinek hozzá intézett üzenetére, s leszögezte, hogy a szovjetunió továbbra is híve a madridi találkozó gyors és sikeres befejezésének.

az szkp központi bizottsága főtitkárának szombaton moszkvában nyilvánosságra hozott válasza megállapítja, hogy a szovjetunió vezetése figyelmesen tanulmányozta a közös felhívást.

- közel állnak hozzánk a felhívásban megfogalmazott gondolatok. érthetőnek tartjuk, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezleten résztvevő országok képviselőinek madridi találkozóján kialakult helyzet nyugtalanságot vált ki. elismeréssel fogadjuk a semleges és el nem kötelezett országoknak azt a törekvését, hogy minden lehetséges módon elősegítsék a találkozó gyors, sikeres befejezését - mutat rá jurij andropov.

- a szovjetunió már a találkozó kezdete óta kitartó erőfeszítéseket tesz azért, hogy olyan pozitív megállapodások szülessenek, amelyek jelentős előrelépést jelentenek az európai biztonság megszilárdításában, az együttműködés továbbfejlesztésében a helsinki záródokumentumban megfogalmazott alapokon. ebben a fő kérdésben nézeteink megegyeznek. ami a semleges és el nem kötelezett országok ez év március 15-én előterjesztett, megújított záródokumentum-tervezetét illeti, az a szovjetunió véleménye szerint megfelelő egyeztetés után alapul szolgálhat a találkozó munkájának közeljövőben történő befejezéséhez.

ad

- ma az értekezlet szempontjából döntő szerepe van az államok politikai akaratának. a szovjetunió részéről megvan ez az akarat. országunk kész célratörően és alkotó szellemben együttműködni a madridi értekezleten résztvevő valamennyi országgal a találkozó sikere érdekében - hangsúlyozza válaszában jurij andropov.

fl/ge mj

16.35 300483 1894

--

sk0030 4 230 mtik1033

salvador - harcok

san salvador, san jose, 1983. április 30. /taszsz/upi/reuter/ - a farabundo marti nemzeti felszabadítási front egyik partizánegysége pénteken amatillo faluban felrobbantott egy hidat, amely salvadort hondurassal kötött össze. honduras fegyverrel támogatja a salvadori kormányerőket.

többórás harc után a salvadori partizánok elfoglalták az amatillo közelében lévő, körülbelül harmincezer lakosu santa rosa de lima várost - jelentette a taszsz hírügynökség san joséba érkező hírekre hivatkozva. a város a pánamerikai országút mentén fekszik, 142 kilométerre san salvadortól.

a hazafiak pénteken kezdtek meg offenzívájukat a hondurasi határ mentén fekvő három salvadori tartományban. a vinceremos, a hazafiak rádióadója külön adásban közölte, hogy az offenzíva neve: „szembeszállva reagan bejelentett háborújával: salvador győzni fog!„. jelentése szerint a partizánok az amatillói hidon kívül hat másik hidat is felrobbantotak, az egyiket a pánamerikai országúton.

a vinceremos azt is jelentette, hogy a hondurasi hadsereg tüzériai erőkkel és harckocsikkal támogatta a bekerített salvadori kormánycsapatokat. több hondurasi katona életét vesztette.

sr pn mj

16.40 300483 1216

--

sk0031 4 230 mtik1034

gonzález - soares

madrid, 1983. április 30. /mti/ - „a latin-amerikai országok népeinek joguk van a szabadsághoz, a békéhez, a diktatamentes élethez„ - hangsúlyozta felipe gonzález. a spanyol miniszterelnök szombaton délután annak a háromnapos nemzetközi tanácskozásnak a záróülésén beszélt, amelyen 21 latin-amerikai ország több mint száz neves közéleti személyisége vett részt. a „találkozás a demokráciában„ elnevezésű fórumon gonzález leszögezte, hogy a közép-amerikai konfliktust békés eszközökkel kell megoldani az összes érdekelt fél részvételével.

a madridi tanácskozáson felszólalt mario soares, a portugál szocialista párt főtitkára, aki néhány óras villámlátogatást tett a spanyol fővárosban. kiemelte, hogy a spanyol, majd a portugál szocialisták választási győzelme lehetővé tette egy új típusú kapcsolat kialakítását a két ibériai ország, valamint a latin-amerikai államok között. „ez - mondotta - újabb lökést adhat a diktatúrák, a külföldi beavatkozás elleni harchoz„.

a nemzetközi fórum által elfogadott „madridi nyilatkozatot„ gabriel garcia márquez, nobel-díjas kolumbiai író olvasta fel. a dokumentum - többek között - követeli a térség népei önrendelkezési jogának, szabadságvágyának, a társadalmi igazságért folyó harcának tiszteletben tartását.

ky/ge mj

16.43 300483 1320

--

sk0032 4 230 mtik1035

párizsi diáktüntetés

párizs, 1983. április 30. /mti/ - összezsapásra került sor pénteken este a szajna partján a nemzetgyűlés épülete közelében az egyetemi reform ellen tüntető diákok és a rendőrség között. a tüntetők a quartier latin-en át az invalidusok dómjáig vonultak, majd egy csoport megpróbált a nemzetgyűlés épületéhez vonulni, s amikor a rendőrök utjukat állták, köveket hajigáltak a rendőrökre. a rendőrség végül is könnyfakasztó gázzal kergette szét őket. az összezsapásnak mintegy 50 kisebb sérültje volt a rendőrök és a tüntetők között. a jobboldali szervezetek által rendezett tüntetésen nemcsak a kormány reformterve ellen tüntettek, hanem fajgyűlölő

ll

jelszavakat is hangoztattak a külföldi vendégmunkások ellen, s a televízió második csatornája a tüntetésről készített riportjában e jelszavakat is közvetítette.

a cgt, valamint a fajgyűlölet ellen küzdő mozgalom elítélte e tüntetést, s tiltakozott az ellen, hogy a televízió közvetítette a fajgyűlöletre uszító jelszavakat. a fajgyűlölet ellen küzdő mozgalom nyilatkozatában annak a reménynek adott kifejezést, hogy a diákok nagy többsége elítéli a fajgyűlöletre való uszítást, és el fogja tudni szigetelni e provokátorokat.

ds/ge mj

16.56 300483 1228

--

sk0033 4 300 mtik1036

rövid hírek

thaiföldi kormány

bangkok, 1983. április 30. /reuter/ - prem tinszulanond eddigi thaiföldi miniszterelnök szombaton elfogadta bhumibol király kérését, hogy további négy évre ismét ő legyen az ország kormányfője. az eddigi tábornok-miniszterelnök ismételt kinevezéséhez az április 18-i választásokon legtöbb szavazatot szerzett polgári pártok is ragaszkodtak. szerintük ő biztosíthatja, hogy a hadsereg továbbra is tűrje az eddigi félpolgári-félkatonai kormányzást a délkelet-ázsiai országban.

román-egyiptomi

bukarest, 1983. április 30. /mti/ - hivatalos látogatását befejezve szombaton elutazott bukarestből kamal hasszán ali egyiptomi miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter. látogatása során fogadta őt nicolae ceausescu államfő, akivel a kétoldalu kapcsolatok fejlesztéséről, s a nemzetközi kérdések között elsősorban a közel-keleti helyzetről tárgyalt.

etna

róma, 1983. április 30. /afp/ - az olasz kormány szombaton engedélyt adott azoknak a munkálatoknak a megkezdésére, amelyek célja, hogy eltereljük az etna déli lejtőjén már egy hónapja lefele csordogáló láva útját, mert a folyam lassacskán lakott területeket is veszélyeztethet. az engedély kiadását furcsamód meggyorsította,

ad

hogy a kormány pénteken lemondott. az ügyvezetővé alakult kabinet ugyanis azonnal nekilátott a „folyó ügyek”, kezelésének meggyorsításához. a munkálatok a tervek szerint körülbelül egy hétig tartanak. csatornákat ásna a több mint ezer fokos lávafolyam útjának szabályozására, majd robbantással kísérik meg lehetetlenné tenni, hogy a folyékony kőzet másfelé törhessen utat.

balanchine

new york, 1983. április 30. /upi/ - szombaton new yorkban 79 éves korában elhunyt george balanchine, a világhírű balettáncos, majd koreográfus, a new york city ballet alapítója. balanchine 1904-ben született ~~san-péterváron~~ és az egykori cári balettiskolában tanult. 1924-ben párizsban szergej gyagiljev les ballets russes nevű nagy társulatának tagja lett. 1933-tól az egyesült államokban élt, 1948-ban alapította meg a new york city ballet-et. a későbbi években legnagyobb sikerű vállalkozása az igor sztravinszkijjal való együttműködése volt.

sg mj

17.12 300483 2212

--

sk0034 4 230 mtik1038

május elseje - románia

bukarest, 1983. április 30. /mti/ - május elseje alkalmából bukarestben szombaton nagygyűlést tartottak a sportpalotában, ahol megjelentek a román párt- és állami élet vezetői. megemlékeztek a munkásosztály nemzetközi ünnepéről románia más városaiban is, sok vállalatnál és üzemenél a dolgozók újabb felajánlásokat tettek és munkaversenyeket kezdeményeztek.

szombaton a scinteia és a többi központi lap ünnepi számként jelent meg, számos cikk foglalkozik május elseje jelentőségével és a román gazdasági élet alakulásával. elnöki rendetettel számos munkáskollektívát, szövetkezeti dolgozót és értelmiségit tüntettek ki eredményes munkájukért.

május 1. és 2. - ez utóbbi romániában az ifjúság napja - munkaszüneti nap, és sokan szabaddá tudták tenni szombatjukat is. a két-háromnapos pihenőt szinte mindenki valamilyen kirándulással, vidéki uttal akarja kihasználni, tekintettel a hosszú ideje tartó igazi kánikulára. a hirtelen megnőtt autózási kedv még bukarestben is fennakadásokat okoz a benzinkutaknál.

ad

romániában, mint ismeretes, május elsején már évek óta nem tartanak felvonulást, de az utcák és terek mindenütt ünnepi köntöst öltöttek, a házakat fellobogózták és transzparenszekkel díszítették.

wa/ge mj

17.58 300483 1272

--

sk0035 4 230 mtik1039

május elseje - varsó

varsó, 1983. április 30. /mti/ - május elseje előestéjén varsóban a kultúra és tudomány palotájában diszünnepséget tartottak, amelyen megjelentek a lengyel párt- és állami vezetés tagjai, élükön wojciech jaruzelski hadsereg tábornokkal. a résztvevők előtt, akik között ott voltak a nagyüzemi munkásság, a veteránok, a katonák, az ifjúsági szervezetek, a hazafias nemzeti újjászületési mozgalom és a munkahelyi szakszervezetek képviselői, marian wozniak, a lemp kb politikai bizottságának tagja, a varsói pártbizottság első titkára mondott beszédet.

hangsúlyozta, hogy a válságból csakis közös erőfeszítéssel juthat ki az ország. a lemp levonja a tanulságokat a múlt hibáiból, figyelembe veszi minden jószándéku javaslatot, ugyanakkor határozottan fellép minden olyan megnyilvánulással szemben, amely a szocialista állam, a párt, lengyelország szövetséges megbízhatósága ellen irányul. szólt ehelyütt a politikai ellenfél május elsejei rendbontási szándékairól, amelyek célja egyebek között az, hogy szembeállítsák az egyik munkást a másikkal. a párt- és állami vezetés nevében azt a meggyőződését fejezte ki, hogy az ilyen próbálkozásokra méltó választ ad majd a munkásság, a lakosság tömeges részvétele az ünnepi felvonulásokon.

kn/ge mj

18.04 300483 1287

--

sk0036 4 230 mtik1040

osztrák belpolitika

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1983. április 30. /mti/ - szombaton maratoni ülést tartott az osztrák szabadság párt elnöksége a koalíciós tárgyalások folytatásának és irányának módjáról. az elmúlt vasárnapi ausztriai parlamenti választások után kialakult helyzetben a „mérleg nyelve”, szerepkörhöz jutott fpö elnöksége úgy döntött, hogy a kormánykoalícióról szóló tárgyalásokon előnyben részesíti a szocialista pártot és csak akkor keresi meg a néppártot - az ellenzék nagyobbik pártját -, ha az spö-vel zsákutcába jutnának a megbeszélések.

norbert steger, a szabadság párt elnöke indoklásában elmondotta, hogy az egyhangulag hozott határozat tükrözi a realitást, hiszen kirchschla:ger szövetségi elnök a választásokon legtöbb szavazatot és parlamenti mandátumot elért szocialista párt elnökét, kreisky kancellárt bizta meg kormányalakítással és az fpö a szocialistáktól figyelemre méltó ajánlatot kapott a kormánykoalíció megkötéséhez. ezzel egyenértékű, komolyan vehető ajánlat nem érkezett a néppárttól, ellenkezőleg, az övp vezető politikusai sértő módon nyilatkoztak az fpö-ről, mint partnerről.

kreisky kancellár első állásfoglalásában meglepéssel nyugtázta a szabadságpártiak döntését, amely - mint mondotta - tiszta viszonyokat teremtett, és megkönnyíti a további tárgyalások menetét. ez azonban nem jelenti azt - tette hozzá az osztrák kormány ügyvezető elnöke -, hogy a néppárt küldöttségével nem találkoznak. ám a jelenlegi fejlemények ismeretében ez csupán formai találkozáson tűnik.

sz/ge mj

18.51 300483 1586

--

sk0037 4 300 mtik1041

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

szihanuk kambodzsában

phum thmey, 1983. április 30. /upi/ - norodom szihanuk herceg, a hárompárti kambodzsai emigráns kormány vezetője szombaton a kambodzsai-thaiföldi határvonalnál lévő phum thmey vörös khmer táborba érkezett.

a kambodzsai területen - a határtól néhány méterre - lévő táborban a herceg husz külföldi sajtótudósító előtt közölte, hogy az ellenálló csapatok elkerülték a március végén kezdődött vietnami offenzíva fő csapását, de elismerte, hogy a vietnamiak „sok táborunkat kisöpörték kambodzsa nyugati részén,,.

a phum thmey-i táborban szihanuk, valamint a jelenlévő egykori két vörös khmer vezető, Ieng sari és khieu samphan külföldi nagykövetek megbízólevelét is átvette. kína, észak-korea, malaysia, banglades és mauritánia más országokban állomásozó nagykövetei adták át megbízólevelüket, amelynek értelmében ezentúl az emigráns kambodzsai kormányhoz is akkreditálva vannak.

az emigráns kormány tavaly júniusi megalakulása óta szihanuknak ez a harmadik látogatása kambodzsai területen.

sg mj

19.05 300483 1157

--

sk0038 4 230 mtik1042

rövid hírek

tunéziai kp

tunisz, 1983. április 30./taszsz/ - a tunéziai kommunista párt központi bizottsága május elseje alkalmából kiadott jelszavaiban akciókra hívta fel a munkásosztályt politikai és gazdasági követeléseik kivívására és a testvéri palesztin nép támogatására.

nato hadgyakorlat

el

madrid, 1983. április 30./taszsz/ - május 3-án a nato erői egy hetes tengeri hadgyakorlatot kezdenek gibraltár közelében. hét tagország 24 hadihajója, öt tengeralattjárója, számos harci repülőgépe és helikoptere vesz részt a hadgyakorlaton.

szaudi aranybánya

riyád, 1983. április 30./ap/ - fahd szaud-arábiai király, az olajexport kizárólagos gazdasági jelentőségén való lazítás kormánypolitikája jegyében szombaton megnyitott a sivatagban egy - aranybányát. a király az avatási ünnepségen hangsúlyozta, hogy az ország igen gazdag más természeti kincsekben is. a bánya, jóllehet a legkorszerűbb berendezésekkel van felszerelve, valójában nem új, hiszen háromezer éve is bányászták már itt a sárga fémeket, de idővel úgy hitték, hogy kimerült.

lb mj

19.09 300483 1092

--

sk0039 4 300 mtik1043

május 1. - afganisztán

kabul, 1983. április 30./taszsz/ - kabulban szombaton a nemzeti stadionban rendezték meg az afganisztáni főváros dolgozóinak május 1-i központi ünnepségét. a rendezvényen jelen volt szultan ali kistmand, az afganisztáni népi demokratikus párt kb politikai bizottságának tagja, miniszterelnök, az ország és a párt több más vezetője. ott voltak az áprilisi forradalom ötödik évfordulójával kapcsolatos megemlékezésekre érkezett külföldi küldöttségek is.

mahmud barjalaj, a kb titkára, az ünnepség szónoka beszédében hangsúlyozta, hogy az új társadalom építésének útján határozott lépésekkel halad előre az ország, s ebben felbecsülhetetlen segítséget nyújtanak a szocialista országok és mindenekelőtt a szovjetunió. a szónok az ország dolgozóit a belső és külső ellenséggel szembeni harc fokozására hívta fel.

sg mj

19.22 300483 0864

el

--

sk0040 4 230 mtik1044

angolai katonai küldöttség

prága, 1983. április 30. /mti/ - pedro maria tonha nemzetvédelmi miniszter vezetésével angolai katonai küldöttség érkezett szombaton délután prágába. a delegáció a csehszlovák nemzetvédelmi miniszter meghívására hivatalos baráti látogatást tesz csehszlovákiában. martin dzur hadseregtábornok csehszlovák nemzetvédelmi miniszter és pedro maria tonha az mpla-munkapárt kb politikai bizottságának tagja szombaton megkezdte tárgyalásait.

az őszinte baráti légkörű megbeszélésen részt vett stanislav svoboda csehszlovák külügyminiszter-helyettes, aki a hónap elején járt luandában, hogy az angolai vezetőkkel megvitassa az unita fogságában levő csehszlovák állampolgárok kiszabadításának lehetőségeit.

gr/ge mj

19.24 300483 0760

--

sk0041 4 800 mtik1046

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0030-ig
budapest, 1983. április 30. /mti/

sk0001 olasz kereszténydemokraták
sk0002 magyar vonatkozású hírek finnországból
sk0003 indiai úrhajósok
sk0004 nakaszone - asean - előzetes
sk0005 zsvkov - madridi találkozó
sk0006 május elseje világszerte
sk0007 észak-európai atomfegyvermentes övezet
sk0008 usa - püspökök
sk0009 teller
sk0010 dubberstein
sk0011 reagan - tower
sk0012 nakaszone - asean - előzetes - 2.
sk0013 olasz kormányválság
sk0014 chicago - polgármester
sk0015 spanyol külpolitika

sk0016 usa - szovjetunió
sk0017 szovjet-venezuelai közlemény
sk0018 frelimo-párt kongresszusa
sk0019 mexikó - brazilia
sk0020 rövid hírek
szófia: interkozmosz
hosiminh-város: dél-vietnam - évforduló
quayaquil: ecuador - légiszerencsétlenség
genf: who-jelentés
sk0021 papandreu - egyesült államok
sk0022 zambrano velazco - elutazás
sk0023 lenin-békedij
sk0024 fkp - fln
sk0025 husszein-interju
sk0026 shultz - libanon
sk0027 rövid hírek
kabul: kabuli találkozó
ankara, nicosia: iraki hadifoglyok
ankara: török politikusok
sk0028 hanoi évforduló
sk0029 el nem kötelezettek - andropov-válasz
sk0030 salvador - harcok
/folyt./

mj/ge
19.32 300483 1399

--

sk0042 4 800 mtik1047

tartalomjegyzék 2. rész sk0031-sk0042-ig

sk0031 gonzález - soares
sk0032 párizsi diáktüntetés
sk0033 rövid hírek
bangkok: thaiföldi kormány
bukarest: román-egyiptomi
róma: etna
new york: balanchine
sk0034 május elseje - románia
sk0035 május elseje - varsó
sk0036 osztrák belpolitika
sk0037 kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására

sk0038 rövid hírek
tunisz: tunéziai kp
madrid: nato-hadgyakorlat
rijád: szaudi aranybánya
sk0039 május 1. - afganisztán
sk0040 angolai katonai küldöttség
sk0041 tartalomjegyzék 1.
sk0042 tartalomjegyzék 2.
mj/ge

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: márkus gyula
meruk józsef

- v é g e -

19.32 300483 0959

..-

60.010/x

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1983. május 01.

kül

v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

május 1. - moszkva

moszkva, 1983. május 1. /mti/ - a moszkvai vörös téren, a lenin mauzóleum mellvédjéről jurij andropov, az szkp kb főtitkára, valamint az szkp politikai bizottságának tagjai üdvözölték a sok tizezres tömeget, amely pontban tíz órakor kezdte meg május elsejei szinpompás felvonulását.

a moszkvaiak kerületenként vonultak fel. a menetben vitt transzparensok szemléletesen érzékeltették nem csupán a szovjetunió eredményeit, hanem azt is, hogy a moszkvai dolgozók a munkásosztály nemzetközi szolidaritásának ünnepeként tartják számon május elsejét.

a vörös térnek a kreml mellett húzódó tribünjein ott voltak a párt és a munkásmozgalom veteránjai, a nagy honvédő háború hősei, a legkiválóbb munkások, tudósok, űrhajósok, valamint a moszkvában akkreditált külföldi diplomaták és újságírók is.

a felvonulás résztvevői kora reggel gyülekeztek a szovjet főváros legkülönbözőbb pontjain és onnan indultak el a központ felé - így a felvonulás pompájából azok is láthattak valamit, akiknek nem jutott hely a vörös téren.

a napsütéses, bár hűvös tavaszi időben vidám és pompás látványt nyújtott a megszámlálhatatlan transzparens és a hatalmas vörös zászlók erdeje. a jelszavak a békét, a békés alkotó munkát, a népek barátságát és együttműködését éltették, európa és a világ békéjének megszilárdítását követelték.

de